

هیدایەتی خوای گەورە بۆ مرۆڤ

[kurdish – کوردى]

دەستەی بەشی زمانی کوردى لە مالپەرپی ئىسلام ھاووس

پىداچونەودى: پشتىوان ساپىر عەزىز

2012 - 1433

IslamHouse.com

هداية الله تعالى للإنسان

« باللغة الكردية »

فريق قسم اللغة الكردية بموقع دار الإسلام

مراجعة: بشتيوان صابر عزيز

2012 - 1433

IslamHouse.com

هیدایه‌تی خوای گهوره بُو مرۆڤ

ئەم پرسیاره ئاراستەی مالپەرى ئىسلام ھاوس کراوه :

پرسیار : خوای گهوره ئىمەی دروست کردوه وە حەز لە خراپەی
ھېچ لە بەندەكانى ناكات، ئاييا بۇچى هيدایەتمان نادات
ونامان خاتە سەر رېڭىاي چاك.

وەلام : سوپاس وستايىش بُو خواي گهوره و مىھرەبان، درود
وصەلات و سەلام بُو سەر محمد المصطفى وئال وبەيت وھاوهڭ
وشويىنکەوتوانى ھەتا ھەتايىه .

لەوەلامدا دەلىين : خواي گهوره هيدایەتى داوىن
وخستوينىيەتىيە سەر رېڭىاي راست و چاكىش، لەگەلماندا بن
تاوهکو كۆتايىي وەلامەكەمان .

لەقورئانى پېرۋىزدا ووشەي هيدایەت دوو مانا دەگەيەنىت، وەك
ئەوهى زانايانى تەفسىر وئەھلى سوننەت و جەماعەت باسيان
كىدووه :

ماناي يەكەم : (هداية الدلالة) واتا هيدایەتى رېنەمونى كردن،
بەم مانايەش خواي گهوره هيدایەت و رېنەمونى ھەموو
بەندەكانى كىدووه بەبى جىاوازى، وەك فەرمۇویەتى : ﴿إِنَّا

هَدِيَنَاهُ السَّبِيلُ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿١﴾ وَاتَهُ : بِيْكُومان ئِيمَه رِيْكَارِيَا
پاستمان بُو پوونکردوه‌ته‌وه، جا ئَهه کاته يان شوکرى خودا
دهکات ورِيْكَارِيَا راست دهگریتە بهر، ياوەکو کوفرى خودا دهکات
وبىباواھر ده بىت .

بُويە خواي گەورە پىغەمبەرانى بُو گرۇھى بەشەرييەت ناردۇوە
و وەھى بُو نازل كردوون ورِيْكَارِيَا راست وىھەخواپەرسى بُو
پوونکردونەتەوه، وپاشانىش ئاگادارى كردوون ئەھەنگى رِيْكَارِيَا
راست بگریت وشويىن هيدايەتى پىغەمبەران (عليهم السلام)
بکەۋېت پەرەردگار بەھەشتى نەبرەواھى بُو ئامادەكردووھ، وە
ئەھەيىشى رِيْكَارِيَا شەيتان وشويىنکەوتوانى بگریتە بهر ئەھەنگى
ئاگىرى دۆزەخ دەيانسوتىنیت .

وە هەر لەم بارەيەشەوە فەرمۇوييەتى «أَلْمَ بَجْعَلَ لَهُ عَيْنَيْنِ * وَلَسَانًا
وَشَفَتَيْنِ * وَهَدِيَنَاهُ التَّجْدِينِ *» [البلد ٨] وَاتَهُ : ئايَا ئِيمَه دوو
چاومان نەداوهتى * وە دوو ليۇمان نەداوهتى بُو قىسىمە كردن * وە
ئايَا هەر دوو رِيْكَارِيَا راست و خراپىمان پىشان نەداوه *

لەپوانگەي ئەم دوو ئايەتە پېرۆزەوە تىدەگەين كە خواي
گەورە بەندەكانى خۆى خۆشەھەۋىت وكتىيەك دروستى كردوون
بەبى هيدايەت و رىنمنى بەجيى نەھىشۇون، بُويە
پىغەمبەرانى بُو ناردۇون تاوهەكى لەسەر ئەھەنگى هيدايەتەي خواي
گەورە رِيْنمنى خەلکى بکەن، بُو ئەھەنگى هېچ كەسىڭ

له قیامه تدا بیانوی نه مینیت و بلیت ئهی خوای گهوره که سیکت
نه نارد بو ئه وهی ئاین وبه رنامه کهی تو مان بو پون بکاته وه،
وهك فه رموويه تى : ﴿رُسْلَا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ إِلَّا يَكُونَ لِلثَّالِثِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ﴾.

بویه ده بینین ئه و گهل و هو زانهی که بانگه وازی
پیغه مبه رانیان پی نه گهی شتووه و ناگات خوای گهوره به لینی
داوه که سزايان نهدات و نهيان خاته دوزه خه وه، هه رووه ک
فه رموويه تى : ﴿وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ تَبْعَثَ رَسُولًا﴾ [الإسراء : ١٥]
واته : ئیمه سزای به نده کان نادهین هه تا پیغه مبه ره نه نیرین
بویان .

جا له به ره وه ره وانه کردنی پیغه مبه ران بو روون کردن وه وه
ورینمونی کردنی خه لکیه، ئه م جوره رینمونی کردنه يش پی
ده و تریت (هداية الدلاة) .

بویه بهم مانایه بیان خوای گهوره هیدایه تى هه مو
مرؤفه کانی داوه و خستونیه تیه سه ریگای راست، به لام ئه وه
مرؤفه سه ره سه خته کانن که به ده م بانگه واز و هیدایه تى خوای
گهوره وه نایه ن و سه رکه شی ده کهن .

جوری دووه م : پی ده و تریت (هداية التوفيق) ئه م جوره له
هیدایه ت تایبته به خوای گهوره وه، په روهر دگار خوی یارمه تى

و تهوفيقى ئەو بەندانەي دەدات كە دەيھۆيت، وەك فەرمۇويەتى : ﴿وَمَا تُوفِيقَ إِلَّا بِاللَّهِ﴾ واتە : تەنها خواى گەورە موهق وسەركەوتوم دەكات، بۆيە دەبىنىن ئەم جۆرەي ھيدايەت تەنانەت بەدەست پېغەمبەرانىش نىيە وئەوانىش ناتوانى خەلکى لەسەر موهق وسەركەوتتو بىھن، وەك فەرمۇويەتى : ﴿إِنَّكُمْ لَا تَهْدِي مَنْ أَحَبْتُمْ وَلَكُنَّ اللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ [القصص : ٥٦] واتە : ئەى موحەممەد تۆ ناتوانىت ئەو كەسەي خۆشت دەويت ھيدايەتى بەھەيت، بەلکو خواى گەورە خۆي ھەركەسىكى بويت ھيدايەتى دەدات .

ئەم جۆرەيش لەھيدايەت خواى گەورە ئەيپەخشىت بەو كەسانەي كە شايىستەن لاي خۆي، بەو مانايمەي ئەو كەسانەي بەدەم بانگەوازى پېغەمبەرانەوە دىن ودەيانەوېت رېڭىرى پاستى بىگرن وشارەزاي ئايىنهكەي بىن، خواى گەورە سەركەوتتو سەرفرازيان دەكات كە موهق بىن وشويىن ئايىن وبەرناامەكەي بىكەون .

لىرددادا نمونەيەك دەھىننەيەو بۇ زىاتر تىيگەيىشتن : ئەگەر كەسىكى نەشارەزا پرسىار لە عنوانى مالىك بکات لەكەسىكى تر، ئەم كەسەش لەوەلامىدا زۆر بەجوانى عنوانى ئەو مالەي بەو كەسە نەشارەزايە نىشاندا وبەوردى بۇي روونكردهو كە چۈن بروات ولەكويۇھ بگاتە ئەو عنوانەي كە دەيھۆيت، ئەگەر

که سه نه شاره زاکه بهوشیوازه‌ی که تیگه‌یشتبوو رویشت وبه‌لام عنوانه‌که‌ی نه دوزیه‌وه، جاریکی تر هاته‌وه بولای که‌سی دووه‌م دواوای لیبوردنی کرد وبه‌شیوازیکی جوان پیی راگه‌یاند که ئه و عنوانه‌ی نه دوزیه‌وه، که‌سی دووه‌م ئه‌م جاره‌یان ئاماده‌یه خۆی له‌گه‌لیدا براوت وده‌ستی بگریت و کولان به‌کولان له‌گه‌لیدا بیت هه‌تاوه‌کو ده‌یگه‌یه‌نیت به‌و جیگایه‌کی که ده‌یه‌ویت، به‌لام ئه‌گه‌ر که‌سه‌که به پیی ئه و رینمونی ورینمایانه نه رویشت که که سه شاره زاکه پیی دابوو، پاشان هاته‌وه وزور به ئسلوبیکی ناشیرین له و که سه توره بwoo ددوو تانه‌شی لیدا و پیی ووت : ئه و عنوانه‌ی که تۆی ووت هیچی وانه‌بwoo و دروت کرد له‌گه‌لمندا، ئه‌م که سه لیره‌دا ئایا هله‌لویستی وەک هه‌مان هله‌لویستی ده‌بیت له‌گه‌ل که‌سی یه‌که‌مدا؟ ئایا ده‌روات له‌گه‌لیدا و کولان به‌کولان عنوانه‌که‌ی نیشاندا؟ یاوه‌کو گوئی پی نادات و پیی ده‌لیت برو که‌یفی خۆته

؟

بیگومان ئه‌م که سه شایه‌نی ئه وه نییه خۆتى له‌گه‌لدا ماندوو بکه‌یت، چونکه به‌پیی ئه و رینمونی و رینماییانه نه جولا‌یه‌وه که پیی راگه‌یه‌نرا بwoo.

و (الله المثل الاعلى) خواي گهوره‌ش پاش ئه وه‌ی پیغه‌مبه‌رانی به وھیه‌وه نارد بولای بمنه‌کانی و ئه‌م پیغه‌مبه‌رانه شه و ورۇز خەریکی تەبلیغ کردنی دینی خودا

بۇون بۇ تىيگەياندىنى خەلکى لە ئايىن و دىينەكەيان ھەركەسىيەت بىت بەدەميانەوە و شوين باڭگەواز و رېيىمنىيەكانى ئەوان بکەۋىت ئەوا بىڭومان خواى گەورە سىتم ناكات و تەوفيقىيان ئەدات و سەرکەوتوييان دەكات و ئىستقامەيان پى دەبەخشىت كە لەسەر ھيدايەت بەردەواام بن، خۆ كەسانىيکىش گالّتەيان بەپىغەمبەران و شوينكەوتوانىيان كردىت و گوپىرايەلىيان نەبووبن ئەوا شاييانى ئەوهن كە پەروەردگار تەوفيقى نەدابن و گۈمراپ بووبن .

ئەمجا ئەوهى دەمىننەتەوە ئاماڭەپىي بەدەين ئەوهىيە : خواى گەورە زيان و مردىنى بۇ ئەو دروستكردووە كە بەندەكانى تاقى بکاتەوە بۇ ئەوهى ئەوانەيان شوين رېڭا ورپىبازى پەروەردگاريان دەكەون پاداشتى نەبراؤهيان بەبەشت بداتەوە، وە ئەوانەشيان كەشويىن بەرnamە ورپىبازى خواى گەورە ناكەون سزاي سەختيان بادات، وەك فەرمۇويەتى : ﴿الَّذِي خَلَقَ الْمُوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوْكُمْ أَيُّكُمْ أَحَسْنُ عَمَلًا﴾ [الملك : ۲] واتە : خواى گەورە ئەو خودايەيە كە مردن وزيانى دروست كردووە بۇ ئەوهى ئىيۇھ تاقى بکاتەوە، بۇ ئەوهى دەربكەۋىت كامتان كاروکرددەوهى باش دەكەن .

جا بۆيە خواى گەورە زۆر لەھىچ كەسىك ناكات لەسەر باوھر بىت يان لەسەر كوفر و بىباوهپى بىت، بەلکو بەو پەپى

سەربەستىيەوە مروققەكانى سەربەست وسەر پشك كردووە
لەھەلبىزاردنى ئيمان و كوفردا، ئەوانەيان باوھر ھەلدەبزىرن
پاداشتىيان بەبەھشت دەداتەوە و ئەوانەشان كوفر ھەلدەبزىرن
پاداشتىيان بە سزاى دۆزەخ دەداتەوە.

خۇ ئەگەر خواى گەورە بەندەكانى دروست بكردaiە و
ھەرخۆيىشى زۇرى لى بكردانىيە بۇ يەوهى ئيمان وباوھر
ھەلبىزىرن ئىيتر مانايمەك بۇ ناردىنى بىيغەمبەران نەدەمايەوە
وپىوستى بەوان نەدەكىرد، ئەو كاتەيش مروققەكان لەمروققى
خۆيان نەدامامان و وەك فريشتهكانىيان لىيەھەت وھەلبىزاردنى
ئيمان وباوھر بەدەستى خۆيان نەدەبۇو، وە گرنگەيەكىش بۇ
كارى مروققەكان نەدەمايەوە .

خواى گەورە لەو كەسانەمان بىگىرىت كە خۇى تەوفيقيان دەدات
وسەركەوتتو سەرفرازىيان دەكات لەسەر ھيدايەتى خۇى .

خواى گەورە زانا وشارەزاترە .